

En utfordrende oppgave

Thomas Nordahl, leder av ekspertgruppen

Spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i barnehagen skal iverksettes for å hjelpe og støtte barn og unge som ikke får et tilfredsstillende utbytte av den daglige ordinære pedagogiske praksisen. Den forskningen vi har innenfor dette området tilsier at en rekke barn og unge i barnehage og skole ikke får kvalitativ god nok hjelp og støtte gjennom dagens spesialpedagogiske innsats i barnehager og skoler. Dette er bakgrunnen for at det er nedsatt et ekspertutvalg. Dette utvalget har fått som overordnet mål å bidra til barn og unge får et pedagogisk og spesialpedagogisk tilbud av høy kvalitet og opplever økt inkludering i barnehage og skole.

Det er i høyeste grad en utfordrende oppgave som her er gitt ekspertgruppen. Men samtidig er oppgaven og mandatet avgjørende viktig. Stort sett alle barn og unge tilbringer de aller fleste hverdagene fra de er ett til de er nitten år i barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Disse institusjonene har stor betydning for barn og unge sin utvikling og læring, og barnehagen og skolen betyr mer for det framtidige livet til barn og unge enn de har gjort tidligere. Dette gjelder for alle barn og unge uavhengig av evner og forutsetninger.

I et slikt perspektiv er det alvorlig når professor Peder Haug som prosjektleder for det omfattende spesialpedagogiske forskningsprosjektet SPEED konkluderer med at; ”praksisen er konstruert slik at spesialundervisninga sviktar hensikta mange stader”. Det dokumenteres i dette prosjekt og i tidligere forskning blant annet at elever som mottar spesialundervisning har dårligere progresjon i læring enn andre elever som strever i skolen men som ikke får spesialundervisning, elever som mottar spesialundervisning trives dårligere enn andre elever og de har markant dårligere sosiale ferdigheter og arbeidsinnsats. Samtidig er det en stor bruk av assistenter uten formell pedagogisk kompetanse og spesialundervisningen organiseres i stor grad som enetimer og i egne grupper. Det er videre langt flere elever som sliter i skolen enn de som mottar spesialundervisning.

I barnehagen er det også en rekke utfordringer tilknyttet spesialpedagogisk hjelp og resultatene av denne innsatsen. Det er relativt mange barn som ikke har en tilfredsstillende sosial og språklig utvikling i barnehagen, og det er ikke minst stor variasjon i kvalitet mellom barnehager. Dette innebærer ikke at all spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp har dårlig kvalitet og er uten nytte for den enkelte. Men variasjonen er for stor og den generelle situasjonen og læringsutbyttet for disse barn og unge bør vi ikke være fornøyd med.

Ekspertgruppen skal komme med forslag til virkemidler og tiltak som skal fremme mer inkludering og bedre læring i barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Disse forslagene til virkemidler og tiltak skal være på alle nivå fra den daglige praksisen i den enkelte avdeling i barnehagen og klasserom i skolen til det statlige nivået inklusive regelverket.

Om ekspertgruppen skal komme fram til konkrete forslag som bidrar til en bedre situasjon og mer læring for barn og unge, trenger vi innspill fra de som i dag er berørt av denne spesialpedagogiske praksisen eller har interesse, erfaring og kunnskap fra feltet. Vi vil invitere en rekke interessegrupper, organisasjoner og forskningsmiljø til møter med ekspertgruppen. Samtidig ønsker vi også innspill i form av notater, invitasjoner til møter o.l slik at vi kan ha et best mulig grunnlag for å komme med konkrete og virksomme forslag.

